

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z odwołania L. R.
przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
z udziałem zainteresowanej B. R.
o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 lipca 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 24 lutego 2015 r., sygn. akt III AUa 1296/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 24 lutego 2015 r., po rozpoznaniu sprawy z wniosku L. R. przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (dalej: „Prezes KRUS”), przy udziale zainteresowanej B. R., o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, na skutek apelacji wnioskodawcy i zainteresowanej od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 28 maja 2014 r. (mocą którego oddalono ich odwołanie od decyzji Prezesa KRUS z 20 listopada 2012 r. stwierdzającej, że L. R. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 października 2005 r., natomiast jego małżonka B. R. nie podlega temu ubezpieczeniu od dnia 1 czerwca 2008 r. oraz od decyzji z 12 grudnia 2012 r., którymi odmówiono B. i L. R. przywrócenia terminu do złożenia oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników po

rozpoczęciu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz terminu do złożenia zaświadczeń o wysokości należnego podatku dochodowego z prowadzonej działalności gospodarczej za lata ubiegłe), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądzoną kwotę 60 zł podwyższył o wartość podatku od towarów i usług wynoszącą 23%, a w pozostałej części oddalił apelację oraz przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach na rzecz radcy prawnego Ł. G. 240 zł oraz 23% tej kwoty jako podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną wnioskodawcy. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego: 1/ art. 5 a ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz.U. 2016 r., poz. 277 ze zm.; dalej jako ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników); 2/ art. 5 a ust. 3, 4, 6 i 7 w związku z art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników; 3/ art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 5a ust. 1 pkt 5 oraz ust. 4, 6 i 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Ponadto skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia przepisów postępowania: art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. i art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części, w jakiej Sąd Apelacyjny orzekł o częściowym oddaleniu apelacji i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego jej rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach procesu za wszystkie instancje.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozstrzygnięcia wskazano występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i oczywistą zasadność skargi.

Istotne zagadnienia prawne skarżący sformułował następująco: 1/ czy dokonanie przez pracowników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pouczenia rolnika prowadzącego również pozarolniczą działalność gospodarczą o wynikającym z ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników obowiązku przedłożenia do dnia 30 września 2004 r. dokumentu informującego o formie opodatkowania oraz wysokości podatku należnego za rok 2003, w sytuacji

niedopełnienia przez tegoż rolnika kontynuującego w następnych latach pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązku przedłożenia zaświadczenia o wysokości należnego podatku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za lata kolejne, jest wystarczającą przesłanką w świetle treści przepisów art. 5 a ust. 4, 6, 7 oraz art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz wobec istotnej zmiany treści art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, która weszła w życie od dnia 24 sierpnia 2005 r., do wykluczenia możliwości udowodnienia przez rolnika, iż nieznanomość treści spoczywających na nim obowiązków nałożonych w związku z równoległym prowadzeniem działalności rolniczej i pozarolniczej działalności gospodarczej oraz konsekwencji wynikających z niedochowania tych obowiązków, była usprawiedliwiona i może być uznana za mieszczącą się w kategorii zdarzeń losowych, które usprawiedliwiają uwzględnienie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wymaganych dokumentów, na zasadzie art. 5 a ust. 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, zwłaszcza w sytuacji, gdy występują jeszcze inne obiektywne przeszkody utrudniające rolnikowi dochowanie terminu, takie jak poważna choroba małżonka i związana z nią konieczność opieki na nim oraz nad małoletnimi dziećmi?; 2/ czy dokonanie przez pracowników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pouczenia rolnika prowadzącego również pozarolniczą działalność gospodarczą o obowiązkach spoczywających na nim zgodnie z art. 5a ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 23 sierpnia 2005 r., w świetle następczej w stosunku do dokonanego pouczenia, istotnej zmiany treści art. 5a ustawy, która weszła w życie z dniem 24 sierpnia 2005 r., uzasadnia ocenę, iż późniejszy brak dochowania przez rolnika nałożonego nań obowiązku informacyjnego w zakresie wysokości należnego podatku przewidzianego przez zmieniony przepis art. 5 a ustawy o ubezpieczeniu społecznym, nie może być oceniony jako usprawiedliwione niezawinionym brakiem znajomości nałożonych zmienionymi przepisami obowiązków, zdarzenie losowe w rozumieniu art. 5 a ust. 7 ustawy, uzasadniające przywrócenie terminu do przedłożenia wymaganych informacji, zwłaszcza w sytuacji, gdy rolnika dotknęły w tym samym czasie inne zdarzenia zewnętrzne, obiektywnie utrudniające dochowanie ustawowego terminu na przedłożenie

wymaganej dokumentacji?; 3/ czy brak pouczenia rolnika prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą o zmianie przepisu art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników polegającej na zrównaniu konsekwencji wznowienia prowadzenia działalności gospodarczej z konsekwencjami rozpoczęcia jej prowadzenia, powinien być oceniany jako przesłanka dostatecznie uzasadniająca: twierdzenie rolnika o braku znajomości zmienionego w tym zakresie przepisu, jako o okoliczności uzasadniającej tezę, zgodnie z którą tak określona przyczyna uchybieniu terminu do złożenia stosownego zaświadczenia mieści się w kategorii zdarzeń losowych, w rozumieniu art. 5a ust. 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, których definicji legalnej nie stworzono, oraz twierdzenie, iż usunięcie rolnika z systemu ubezpieczeń społecznych rolników z tej przyczyny należy oceniać jako zastosowanie rozwiązania naruszającego zasadę proporcjonalności, biorąc pod uwagę przyczyny niedochowania terminu na dopełnienie obowiązku ustawowego oraz jego skutek w postaci pozbawienia rolnika konstytucyjnego prawa do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników?

Zdaniem skarżącego, zachodzi potrzeba wykładni w art. 5a ust. 5, 6 i 7 ustawy o ubezpieczeniach społecznych rolników w brzmieniu obowiązującym od dnia 24 sierpnia 2005 r. w relacji z przepisem art. 62 ust. 1 pkt 4 tej ustawy oraz art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w celu rozstrzygnięcia występujących w orzecznictwie sądów powszechnych wątpliwości i rozbieżności odnośnie wzajemnych relacji tych przepisów oraz rozstrzygnięcia kwestii, jaki zakres obligatoryjnego w świetle treści art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników pouczenia rolników o treści obowiązujących przepisów powinien być oceniany jako wystarczający dla zrealizowania obowiązku ustawowego wynikającego z tych przepisów, w świetle złożoności stanu prawnego tworzonego przez przepis art. 5a ustawy, zwłaszcza w kontekście zmian tego przepisu, w szczególności zmian, które weszły w życie pomiędzy dniem 1 maja 2004 r. a dniem 24 sierpnia 2005 r. oraz w świetle bardzo daleko idących konsekwencji ustawowych przewidzianych przez ustawodawcę w przypadkach uchybienia terminów przewidzianych przepisami art. 5a ust. 5 i 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej jest zaś konsekwencją oparcia rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku na oczywistym błędzie

dotyczącym stosowania prawa, polegającym na naruszeniu zasady *lex retro non agit* w odniesieniu do uznania za wiążącego wnioskodawcę już w dniach od 1 do 14 sierpnia 2005 r. obowiązku złożenia oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia rolniczego, który to obowiązek w przypadku wznowienia działalności gospodarczej został nałożony zmienionym przepisem art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników począwszy od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy wprowadzającej tę zmianę, to jest od dnia 24 sierpnia 2005 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania tej przesłanki przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez

sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7 -8, poz. 147; z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011; z dnia 8 lipca 2004r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Co się tyczy natomiast tej przesłanki przedsądu, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, przepisy mające być przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego powinny należeć do katalogu przepisów, których naruszenie przez sąd drugiej instancji zarzucono w ramach podstawy skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNP 2004 nr 12, poz. 211). Rzeczą skarżącego jest zaś wykazanie, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości ze sprecyzowaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które to orzecznictwo należy przytoczyć (postanowienia Sadu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231; z dnia 13

grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 2-4 poz.43 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Oczywiście jest, iż budzący wątpliwości interpretacyjne przepis musi mieć zastosowanie w sprawie, a jego wykładnia – mieć znaczenie dla jej rozstrzygnięcia. Przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego jest jednak sam przepis, a nie rozstrzygnięcie konkretnego sporu. Stąd też wspomniane wątpliwości interpretacyjne powinny być na tyle poważne, by ich wyjaśnienie nie sprowadzało się do prostej wykładni przepisów. W tym wyraża się publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej. Celem realizowanym w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni przepisów prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego, a nie korekta orzeczeń wydawanych przez sady powszechne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Wreszcie co do tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką

przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wypada stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia żadnej z powołanych przesłanek przysądu.

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne nie odpowiada wyżej wskazanym wymaganiom i sprowadzają się do samego postawienia pytań adresowanych do Sądu Najwyższego. Przedstawione w ramach tych pytań problemy prawne były zaś przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego – ich istota w przeważającej większości sprowadza się do pojęcia „zdarzenia losowego” w rozumieniu art. 5a ust. 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i możliwości przywrócenia tego terminu. Problem ten został wyjaśniony, między innymi, w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2010 r. (I UK 49/10, OSNP 2011 nr 23-24, poz. 304) gdzie podkreślono, że pojęcie zdarzenia losowego nie zostało zdefiniowane zarówno w art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jak i w innych przepisach tego aktu. Niezbędne jest więc sięgnięcie w tej materii do unormowań innych gałęzi prawa oraz dorobku judykatury. Definicję zdarzenia losowego zamieszczono w art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 66 ze zm.). W świetle tego przepisu zdarzenie losowe to niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne, którego nastąpienie powoduje uszczerbek w dobrach osobistych lub majątkowych albo zwiększenie potrzeb majątkowych po stronie ubezpieczonego lub innej osoby objętej ochroną ubezpieczeniową. Pomijając konkretne skutki zdarzenia losowego, określone w cytowanym przepisie z uwzględnieniem interesów będących przedmiotem ochrony gwarantowanej tym aktem, powołana regulacja akcentuje przypadkowość i

niezależność zdarzenia losowego od woli człowieka. W utrwalonym do tej pory orzecznictwie sądów administracyjnych zapadłych na gruncie art. 5a ust. 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników także podkreśla się obiektywny i szczególny charakter zdarzeń losowych oraz ich nieprzewidywalność, zaznaczając przy tym, że zdarzenie losowe w rozumieniu tego przepisu nie może być utożsamiane z brakiem wiedzy o konieczności złożenia w organie rentowym zaświadczenia podatkowego ani brakiem winy w uchybieniu terminowi do dokonania tej czynności (wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 listopada 2007 r., IV SA/Wa 1904/07, LEX nr 424117 i z dnia 6 grudnia 2007 r., IV SA/Wa 2165/07, LEX nr 445361). Interpretacji tegoż pojęcia w odniesieniu do art. 15 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz.U. Nr 21, poz. 86 ze zm.) dokonał również Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 12 października 1995 r., III AZP 19/95 (OSNAPiUS 1996 nr 10, poz. 133) wyjaśniając, iż zdarzeniami losowymi nazwać można wszystkie takie zdarzenia, które są zależne od losu, nieprzewidywalne, niemożliwe do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności o swoje sprawy. Prosta wykładnia językowa prowadzi do wniosku, że rozumienie zwrotu „zdarzenie losowe” nie może być ograniczone do przypadków siły wyższej oraz do klęsk i innych wydarzeń spowodowanych działaniem żywiołów lub sił przyrody. Działania człowieka też mogą być uznane za zdarzenia losowe dla innego człowieka z tym, iż dla samego działającego zdarzenie to nie może mieć prawnych skutków zdarzenia losowego. Sumując powyższe rozważania Sąd Najwyższy stwierdził, że zdarzenie losowe jest pojęciem szerszym od siły wyższej i oznacza spowodowane zarówno działaniem sił przyrody jak i działaniem innego człowieka zdarzenie nieprzewidywalne, niemożliwe do uniknięcia i niezależne od woli osoby wywodzącej z niego skutki prawne.

W przedmiotowym przypadku Sądy powszechne nie podzieliły stanowiska małżonków R. w zakresie, w którym wskazywali, że przewlekła choroba zainteresowanej B. R. oraz kłopoty finansowe wnioskodawcy były zdarzeniem losowym, które w konkretnych okolicznościach sprawy uniemożliwiły złożenie w ustawowym terminie wymaganego dla kontynuowania rolniczego ubezpieczenia

społecznego oświadczenia oraz zaświadczeń o wysokości należnego podatku. Zdaniem Sądów, analiza akt wnioskodawcy prowadzonych przez organ rentowy, złożone przez niego zeznania oraz przedłożona dokumentacja medyczna jednoznacznie wskazują, że do niezachowania terminu do złożenia oświadczenia doszło na skutek niestaranności wnioskodawcy w prowadzeniu własnych spraw. Nadto L. R. wprowadził w błąd organ rentowy w kwestii nieprowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Zdaniem Sądów orzekających, nie sposób zatem przychylić się do argumentacji skarżącego, że niezłożenie oświadczenia i wymaganych zaświadczeń było spowodowane zdarzeniem losowym.

Odnosnie natomiast problemu przedstawionego jako trzecie zagadnienie prawne i zarazem łączącego się z sugerowaną potrzebą wykładni przepisów, to jest kwestii braku pouczenia o spoczywających na rolnikach obowiązkach - zagadnienie to rozstrzygnięte zostało przez Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 września 2015 r. (III UZP 1/15, OSNP 2016 nr 4, poz. 46), gdzie stwierdzono, że brak indywidualnego pouczenia ubezpieczonego przez organ rentowy o wynikającym z art. 5a ust. 3 i 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników obowiązku złożenia w terminie zaświadczenia właściwego organu podatkowego o wysokości należnego podatku dochodowego od przychodów z prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej nie powoduje uchylecia określonego w art. 5a ust. 6 tej ustawy skutku w postaci ustania ubezpieczenia społecznego rolników.

Wobec wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy kwestii podnoszonych przez skarżącego w ramach sformułowanych zagadnień prawnych, zagadnienia te pozbawione są cechy istotności.

Nieprawdziwa jest też teza o oczywistej zasadności przedmiotowej skargi kasacyjnej. Wprawdzie ustawa nowelizująca art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w zakresie obowiązku złożenia przez rolnika wznawiającego pozarolniczą działalność gospodarczą oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia rolniczego weszła w życie w dniu 24 sierpnia 2005 r., a skarżący podjął zawieszoną działalność z dniem 1 sierpnia 2005 r., jednak wymagane oświadczenie o kontynuowaniu ubezpieczenia rolniczego (wraz z zaświadczeniami o wysokości należnego podatku od pozarolniczej działalności gospodarczej za lata

2005-2011) złoży dopiero w grudniu 2012 r., a zatem ze znacznym uchybieniem 14-dniowego terminu liczonego już nie od dnia wznowienia działalności pozarolniczej, ale od dnia obowiązywania wspomnianej ustawy nowelizującej.

Reasumując: wobec niewykazania istnienia powołanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.